

Úterý, 7. června 2016

P8_TA(2016)0251

Technologická řešení pro udržitelné zemědělství v EU**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. června 2016 o technologických řešeních v oblasti udržitelného zemědělství v EU (2015/2225(INI))**

(2018/C 086/06)

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU), a zejména na články 11, čl. 114 odst. 3, čl. 168 odst. 1 a článek 191 této smlouvy,
- s ohledem na rozhodnutí Rady 2013/743/EU ze dne 3. prosince 2013 o zavedení zvláštního programu, kterým se provádí Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace (2014–2020), a o zrušení rozhodnutí 2006/971/ES, 2006/972/ES, 2006/973/ES, 2006/974/ES a 2006/975/ES ⁽¹⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se zavádí Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace (2014–2020) a zrušuje rozhodnutí č. 1982/2006/ES ⁽²⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ⁽³⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS ⁽⁴⁾,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES ze dne 21. října 2009, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů ⁽⁵⁾,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 233/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci na období 2014–2020 ⁽⁶⁾,
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 870/2004 ze dne 24. dubna 2004, kterým se zřizuje program Společenství pro zachování, popis, sběr a využití genetických zdrojů v zemědělství, a kterým se zrušuje nařízení (ES) č. 1467/94 ⁽⁷⁾, a na zprávu Komise ze dne 28. listopadu 2013 nazvaný „Zemědělské genetické zdroje – od ochrany k udržitelnému využívání“ (COM(2013)0838),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 ze dne 22. září 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech ⁽⁸⁾,
- s ohledem na memorandum o porozumění mezi Evropskou komisí a Evropskou investiční bankou o spolupráci v oblasti zemědělství a rozvoje venkova v letech 2014–2020 ze dne 14. července 2014,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 965.⁽²⁾ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 104.⁽³⁾ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 487.⁽⁴⁾ Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 1.⁽⁵⁾ Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 71.⁽⁶⁾ Úř. věst. L 77, 15.3.2014, s. 44.⁽⁷⁾ Úř. věst. L 162, 30.4.2004, s. 18.⁽⁸⁾ Úř. věst. L 268, 18.10.2003, s. 1.

Úterý, 7. června 2016

- s ohledem na své usnesení ze dne 11. března 2014 o budoucnosti evropského pěstitelství – strategiích pro růst ⁽¹⁾,
 - s ohledem na studii tematické sekce B z roku 2014: Strukturální politika a politika soudržnosti – zemědělství a rozvoj venkova, nazvanou „Přesné zemědělství: příležitost pro zemědělce z EU – případná podpora prostřednictvím SZP v letech 2014–2020“,
 - s ohledem na studii panelu Hodnocení vědecko-technických možností (STOA) nazvanou „Technologické možnosti, jak nasýtit 10 miliard lidí“, která byla vypracována v roce 2013;
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 29. února 2012 o evropském inovačním partnerství „Produktivita a udržitelnost zemědělství“ (COM(2012)0079),
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. února 2012 nazvané „Inovace pro udržitelný růst: biohospodářství pro Evropu“ (COM(2012)0060),
 - s ohledem na rozhodnutí Komise ze dne 16. října 2015 o vytvoření skupiny vědeckých odborníků na vysoké úrovni (C(2015)6946),
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. května 2015 nazvané „Lepší právní úprava pro lepší výsledky – Agenda EU“ (COM(2015)0215),
 - s ohledem na své usnesení ze dne 17. prosince 2015 o patentech a právech šlechtitelů rostlin ⁽²⁾,
 - s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova (A8-0174/2016),
- A. vzhledem k tomu, že naše společnosti čelí četným výzvám souvisejícím se zemědělstvím a musí plnit svou úlohu, a vzhledem k tomu, že podle odhadů dosáhne do roku 2050 celosvětová populace 9,6 miliardy obyvatel, což znamená, že ve srovnání s dneškem vzroste počet obyvatel asi o 2,4 miliardy;
- B. vzhledem k tomu, že průměrně se vyhodí nejméně jedna třetina vyprodukovaných potravin a v některých odvětvích je to až polovina potravin, a vzhledem k tomu, že jedním z neúčinnějších způsobů, jak uspokojit tuto předpokládanou poptávku a přitom neplenit vzácné přírodní zdroje, je zúžitkování technických možností, které by zvýšily produkci, zlepšily způsoby distribuce a řešily problém plýtvání potravinami;
- C. vzhledem k tomu, že existuje palčivá poptávka po větší produkci potravin, které jsou bezpečné, zdravé a mají vysokou výživovou hodnotu pro občany EU a celého světa, aby se vyřešily problémy související s podvýživou, obezitou, kardiovaskulárními nemocemi atd.; vzhledem k tomu, že vysoké normy kvality stanovené v EU pro potraviny jsou celosvětově uznávány;
- D. vzhledem k tomu, že existuje mnoho alternativních způsobů využití půdy, které konkurují zemědělství, včetně urbanizace, průmyslu, cestovního ruchu a rekreace;
- E. vzhledem k tomu, že zemědělské suroviny skýtají potenciál růstu v oblasti ekologické chemie;
- F. vzhledem k tomu, že jako stále důležitější cíl zemědělských subjektů se jeví zvýšení úrovně udržitelnosti zemědělství, a to na jedné straně v důsledku nutnosti mít pod kontrolou náklady, a zachovat tak příjmy, a na druhé straně reagovat na plenění a zhoršování stavu přírodních zdrojů (půdy, vody, ovzduší a biologické rozmanitosti); vzhledem k tomu, že podíl zemědělství na celosvětové spotřebě sladké vody činí 70 % a dostupnost vody je již nyní faktorem, který výrazně omezuje zemědělskou produkci v některých regionech EU a světa; vzhledem k tomu, že využívání pitné vody v zemědělství lze značně omezit efektivním využíváním moderních zavlažovacích metod a pěstováním plodin, které vyhovují místnímu klimatu;

⁽¹⁾ Přijaté texty, P7_TA(2014)0205.

⁽²⁾ Přijaté texty, P8_TA(2015)0473.

Úterý, 7. června 2016

- G. vzhledem k tomu, že dusíkatá hnojiva přinášejí vysoké výnosy, ale jejich výroba si vyžaduje asi 50 % energie z fosilních paliv spotřebované v rámci systému zemědělské produkce;
- H. vzhledem k tomu, že podle prognóz stoupne do roku 2030 celosvětová poptávka po energii o 40 %, a vzhledem k tomu, že je nutné se v současnosti vážně zamyslet nad možností, zda by tato poptávka mohla být uspokojena zvýšením energetické účinnosti a prostřednictvím bezpečné skladby zdrojů energie včetně energie z obnovitelných zdrojů; vzhledem k tomu, že z výzkumů vyplývá, že kratší zemědělsko-potravinářské řetězce mohou vést ke snížení spotřeby energie, což může být přínosné z hlediska nákladů a životního prostředí;
- I. vzhledem k tomu, že ztráty celosvětových výnosů sklizně dosahují kvůli rostlinným škůdcům každý rok až 40 % a toto číslo se v nadcházejících letech podle odhadů výrazně zvýší; vzhledem k tomu, že je nutné přijmout opatření, aby se tento objem dále nezvyšoval, a to i prostřednictvím systémových přístupů a úpravy stávajících modelů produkce, a vzhledem k tomu, že k těmto ztrátám přispívá i změna klimatu, která způsobuje výskyt ekologicky nových škůdců a chorob;
- J. vzhledem k tomu, že globální oteplování přináší extrémní meteorologické jevy vedoucí k suchům nebo záplavám, které způsobují rozsáhlé škody skupinám obyvatel, na které mají dopad, a představují velké riziko pro zajištění jejich potravin; vzhledem k tomu, že k omezení rizik může přispět odolnost vůči klimatu na základě biologicky a strukturálně rozmanitých zemědělských ekosystémů;
- K. vzhledem k tomu, že v evropských zemědělských podnicích, jejichž výnosy se v posledních letech ustálily, není důsledně využíváno potenciálu EU v oblasti genetických plodin;
- L. vzhledem k tomu, že pro odolnost zemědělství a jeho produktivitu má zásadní význam rozmanitost a kvalita genetických zdrojů rostlin, které jsou tak faktorem, jenž rozhodujícím způsobem ovlivňuje dlouhodobé pěstování i bezpečnost potravin;
- M. vzhledem k tomu, že řešení nedostatečných výnosů představuje problém obzvláště pro agendu týkající se výzkumu v oblasti udržitelného zemědělství;
- N. vzhledem k tomu, že přesné zemědělství zahrnuje využití automatizace a dalších technologií ke zlepšení přesnosti a účinnosti klíčových postupů řízení v oblasti zemědělství a využívání řešení založených na systémech, pokud jde o sběr a analýzu údajů a optimalizaci interakce mezi klimatickými podmínkami, půdou, vodou a plodinami, a v konečném důsledku je cílem přesného zemědělství snížit využívání pesticidů, hnojiv a vody a současně zlepšit úrodnost půdy a optimalizovat výnosy;
- O. vzhledem k tomu, že pedologie dokazuje, že zdravá a živá půda vyživuje a chrání plodiny díky užitečným druhům, které je chrání před patogeny a škůdci, a rovněž plodinám dodává živiny a vodu výměnou za cukry z výpotků rostlinných kořenů; vzhledem k tomu, že zemědělské postupy mohou mít negativní vliv na biologické, chemické a fyzikální vlastnosti půdy, což má dopad na erozi půdy a zhoršování její struktury a úrodnosti;
- P. vzhledem k tomu, že výhody inovačních technologií by neměly být omezeny pouze na jeden druh zemědělského postupu a že musí být uplatnitelné ve všech typech zemědělství, ať už se jedná o konvenční či ekologické zemědělství, o chov hospodářských zvířat či kultivaci orné půdy nebo o malé či velké zemědělské podniky;
- Q. vzhledem k tomu, že počet účinných látek používaných v pesticidech byl v letech 1993 až 2009 snížen o 70 %, zatímco výskyt nálezů se v Evropské unii zvýšil; vzhledem k tomu, že schvalovací procesy, včetně kritérií pro definici účinných látek a nových látek nabízejících alternativu k přípravkům na ochranu rostlin, představují pro zemědělství a občany EU čím dál větší problém; vzhledem k naléhavé potřebě zabývat se problémem nedostatku účinných látek pro „menšinová použití“;

Úterý, 7. června 2016

- R. vzhledem k tomu, že nedostatečná řešení ochrany speciálních plodin ohrožují kvalitu, rozmanitost a udržitelnou produkci potravinářských plodin v EU, což má přímý dopad v objemu odhadovaném na více než 1 miliardu EUR, který zahrnuje ztráty v produkci i dodatečné náklady vznikající zemědělcům;
- S. vzhledem k tomu, že krátkodobé cykly v oblasti priorit financování politiky a výzkumu mohou mít špatný vliv na dovednosti, infrastrukturu a inovace v zemědělství, a vzhledem k tomu, že by prioritou měl být účinný přenos výsledků výzkumu z oblasti vědy k zemědělcům a výzkumné programy zaměřené na zlepšení udržitelnosti zemědělství, omezení produkčních nákladů a zvýšení konkurenceschopnosti;

Přesné zemědělství

1. poznamenává, že zemědělské odvětví vždy spoléhalo na nové zemědělské obchodní modely a postupy, včetně nových technik a výrobních metod, které zvyšovaly produkci a přizpůsobovaly odvětví novým a měnícím se okolnostem; zdůrazňuje, že ekosystémové služby, jako je koloběh živin, mají pro zemědělství zásadní význam, a že některé funkce, jako je ukládání uhlíku, jsou důležité nad rámec produkce potravin;
2. domnívá se, že přesné zemědělství má velký význam pro dosažení udržitelného zemědělství v EU, avšak uznává, že tato technologie má svá omezení, pokud jde o její široké uplatnění i spolehlivost, řízení, omezenou znalost a její uzpůsobení zemědělským podnikům všech typů a velikostí;
3. zastává názor, že zásady, na nichž je přesné zemědělství postaveno, mohou mít značný přínos pro životní prostředí, zvýšit příjmy zemědělců, racionalizovat využívání zemědělských strojů a výrazně zvýšit účinné využívání zdrojů, včetně využívání vody k zavlažování; vyzývá proto Komisi, aby podporovala politiky, které budou podněcovat rozvoj a zavádění technologií přesného zemědělství v zemědělských podnicích všech typů, bez ohledu na jejich velikost a produkci a na to, zda se jedná o rostlinnou či živočišnou výrobu;
4. zdůrazňuje především nutnost inovačních procesů v přesném zemědělství, které by vyřešily problém „vysokých nákladů“ souvisejících s rozvojem a využitím některých technologií přesného zemědělství, a aktivního začlenění zemědělců a celého dodavatelského řetězce do rozvoje těchto technologií s cílem zajistit na úrovni zemědělských podniků jednoznačné přínosy a pomocí zemědělským podnikům posílit jejich odolnost;
5. je přesvědčen, že hospodářský rozvoj a udržitelná výroba se vzájemně nevylučují a lze jich dosáhnout prostřednictvím inovací; zdůrazňuje, že je nezbytné podporovat inovační technologie a řízení prostřednictvím regulační soudržnosti, srozumitelnosti a poskytování prostoru pro podnikání, a naléhavě žádá Komisi o zajištění toho, aby v rámci budoucích přezkumů a úprav příslušných právních předpisů byly inovace výslovně zohledněny; zdůrazňuje skutečnost, že evropské zemědělství je schopno produkovat vysoce kvalitní produkty s velkou přidanou hodnotou a přicházet s řešeními přinášejícími zisk a založenými na znalostech, aby uživilo rostoucí světovou populaci se stále většími nároky;
6. vyzývá odvětví, Komisi a členské státy k partnerské spolupráci s cílem zlepšit výkonnost a adaptabilitu robotických a jiných technik přesného zemědělství, aby se zvýšila poptávka a investice ze strany zemědělců a aby byly finanční prostředky určené na výzkum využívány účinně v zájmu zemědělství a zahrádnictví;
7. dále vyzývá odvětví, aby využívalo možností, které přinášejí inovace, s cílem rozvíjet schopnosti přesného zemědělství, jež budou přístupné všem, a tak zlepšit stav osob se zdravotním postižením, podpoří rovné postavení žen a mužů, prohloubí dovednostní základnu a zvýší pracovní příležitosti ve venkovských komunitách;
8. vítá, že byla do nového pracovního programu Horizontu 2020 na období 2016–2017 zařazena robotika přesného zemědělství, nicméně vyjadřuje politování nad tím, že související návrhy nestanoví přístup založený na účasti více stran, což by mohlo znamenat, že k novinkám v oblasti inovací nebudou mít zemědělci přístup; zdůrazňuje, že přesné zemědělství může snížit čerpání zdrojů nejméně o 15 %; vybízí k přechodu na přesné zemědělství, které zemědělským podnikům nabízí nové postupy celopodnikového řízení, například mechanizaci řízenou technologiemi GPS/GNSS a systémy dálkově řízených letadel (RPAS);

Úterý, 7. června 2016

Data velkého objemu a informatika

9. poukazuje na to, že zemědělské odvětví, ostatně jako všechna ostatní hospodářská odvětví, prochází změnami; zdůrazňuje, že moderní zemědělství mohlo být zavedeno jen díky přijetí technického a vědeckého pokroku, přičemž pokrok v digitální oblasti představuje příležitost pro další rozvoj zemědělského odvětví;

10. zdůrazňuje, že sběr a analýza velkých souborů integrovaných dat skýtá potenciál, pokud jde o podněcování inovací v zemědělství, a zvláště má význam při rozvoji účinného a udržitelného potravinového řetězce, který by byl přínosem pro zemědělce, hospodářství, spotřebitele i životní prostředí, a při řešení souvisejících otázek; vyzývá Komisi a členské státy, aby odstranily překážky bránící integraci složitých a fragmentovaných systémů IKT, stimulaci investic a pokrytí nákladů na vzdělávání a aby poskytly zemědělskému odvětví větší přístup k nezbytnému zařízení;

11. vítá pokrok, jehož Evropská kosmická agentura (ESA) dosáhla při rozvoji přesného zemědělství; bere na vědomí, že družice Sentinel 2B agentury ESA, která bude vypuštěna na oběžnou dráhu ke konci roku 2016, bude poskytovat daleko jasnější představu o obdělávaných a zalesněných územích, což umožní lépe provádět zemědělské politiky, racionalizovat využívání zdrojů a optimalizovat období sklizně; vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly využívání družicových systémů;

Hospodaření s půdou, vodou a živinami

12. uznává, že zhoršování kvality půdy je v zemědělské produkci zásadní překážkou, a vyzývá ke zvýšení ambic a úsilí, pokud jde o zlepšení postupů hospodaření s půdou a vodou, zejména v souvislosti se změnou klimatu; vítá rozvoj technologií řízené dopravy po pozemcích (CTF – Controlled Traffic Farming), jež snižují poškození půdy způsobované častým nadměrným využíváním půdy, a rovněž vítá úsilí, které bylo v poslední době vynaloženo na začlenění technologií dálkového snímkování s vysokým rozlišením do organického zemědělství; vybízí Komisi k tomu, aby vyčíslila přínosy těchto nových technologií z hlediska životního prostředí a produkce a zajistila lepší informovanost a přenos znalostí a technologií;

13. vyzývá, aby do koncipování, testování a šíření technologií mapujících stav půdních živin byli začleněni zemědělci s cílem zlepšit efektivitu těchto technologií;

14. lituje, že účinnost využívání živin v EU je velice nízká, a zdůrazňuje, že je tudíž zapotřebí přijmout opatření na zlepšení účinnosti používání dusíku (N), fosforu (P) a draslíku (K), aby bylo možné snížit jejich dopad na životní prostředí a zároveň zvýšit produkci potravin a výrobu energie; vyzývá, aby byl proveden cílený průzkum (a ten byl přenesen do praxe), pokud jde o možnosti, jak zlepšit monitorování účinnosti živin a jak dále optimalizovat techniky variabilní aplikace;

15. souhlasí s tím, že by vývoj nových technologií a inovativních zemědělských postupů mohl zásadním způsobem přispět k omezení používání přípravků na ochranu rostlin, hnojiv a vody a rovněž k boji proti erozi půdy;

Genetická rozmanitost

16. domnívá se, že ztráta genetické rozmanitosti za poslední století ohrožuje zajištění potravin/krmiv a oslabuje politiky EU v oblasti udržitelného zemědělství, ochrany biologické rozmanitosti a strategie zaměřené na zmírňování změny klimatu; domnívá se, že monokultura a nedostatečné střídání plodin jsou hlavními příčinami této ztráty; domnívá se, že veškeré rostlinné odrůdy a živočišné druhy, včetně krajových odrůd a jejich příbuzných planých a poloplaných odrůd a tradičních a novátorských odrůd, mají zásadní význam pro zachování genetické rozmanitosti, šlechtitelské programy a produkci vysoce výživných a zdravých potravin v dostatečném množství;

17. je toho názoru, že právní předpisy EU by zemědělcům a šlechtitelům měly umožňovat co nejlepší využívání takovýchto genetických zdrojů, aby bylo možné zachovat biologickou rozmanitost a inovace při rozvíjení nových odrůd; zdůrazňuje, že by právní předpisy EU měly vždy být koncipovány tak, aby takové inovační postupy nemařily zbytečným uvalováním administrativní zátěže na šlechtitele a zemědělce;

18. zdůrazňuje potřebu většího dialogu mezi genetickými bankami, soukromým a veřejným výzkumem rostlin a soukromými a veřejnými šlechtiteli, konečnými uživateli a všemi ostatními subjekty zapojenými do zachovávání a využívání genetických zdrojů, aby se zajistila odolnost udržitelné produkce potravin v celé Evropě a bylo možno čelit souvisejícím výzvám;

Úterý, 7. června 2016

19. poukazuje na předchozí podporu, kterou poskytlo GŘ pro zemědělství a rozvoj venkova (AGRI) a GŘ pro výzkum a inovace (RDD) činností zaměřených na zachování genetických zdrojů, např. činnosti Evropské sítě pro zachování původních semen (ENSCONET), avšak vyzývá k tomu, aby navazující programy poskytovaly nadále podporu pro činnosti genetického zachování plodin a zvířat, zejména využití genetických zdrojů na polích a pastvách prostřednictvím opatření v rámci zemědělských podniků;
20. zdůrazňuje, že je důležité, aby se rozšířilo zachování genetických zdrojů o větší počet rostlinných a živočišných druhů a aby financování výzkumu v této oblasti přineslo technologická zlepšení pro zemědělství a zahradnictví;
21. vyzývá Komisi, aby předložila návrhy na plánovanou evropskou strategii pro zachování genetické rozmanitosti zemědělství stanovenou v opatření č. 10 „Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020“;
22. uznává, že je třeba využívat sbírek zárodečných plazem odpovědným způsobem, aby bylo možné určit a popsat znaky pro účinné využívání zdrojů, odolnost vůči škůdcům a chorobám a další atributy poskytující zlepšenou kvalitu a odolnost; zdůrazňuje, že tato skutečnost vyžaduje, aby byl větší důraz kladen na fenotypizaci, která v případě mnoha plodin představuje překážku;
23. konstatuje, že nejúčinnějším způsobem, jak v zemědělství zachovat genetickou rozmanitost, je využívání metody *in vivo*; konstatuje, že ze tří kritérií DUS (odlišnost, uniformita a stálost), používaných v oficiálních katalogích osiv EU, nejsou uniformita a stabilita přirozenými vlastnostmi geneticky různorodých rostlin; konstatuje dále, že přizpůsobování se změně klimatu závisí na vysoké míře genetické variability; bere na vědomí čím dál tím více koncentrovaný trh s osivy a menší různorodost odrůd; podporuje úlohu zemědělských systémů osiv a výměny osiv z hlediska posilování postavení zemědělců a uznává participativní šlechtění coby dlouhodobou tradici inovace ve venkovských komunitách;
24. uznává, že je nutné zachovat a využívat genetické zdroje v zájmu dlouhodobého zajištění potravin a rozšířit genetickou základnu moderních programů šlechtění rostlin a zvířat; uznává, že ekologické zemědělské podniky se potýkají s nedostatkem nových odrůd, které jsou odolné vůči škůdcům a chorobám a jež by mohly být pěstovány bez používání přípravků na ochranu rostlin; podporuje koncepci založenou na sdílení přístupu a přínosů, avšak naléhavě vyzývá k provedení Nagojského protokolu, podle nařízení (EU) č. 511/2014, a prováděcího nařízení (EU) č. 2015/1866, aby šlechtitele neodrazovala složitost a nákladnost využívání nešlechtěného materiálu ke vkládání nových znaků, jako je odolnost vůči škůdcům a chorobám, výživová hodnota a environmentální odolnost; konstatuje, že toto by mělo být provedeno, aniž by se oslabily venkovské komunity, které se již po mnoho let starají o zachování druhů a vyšlechtěných odrůd;
25. domnívá se, že má zásadní význam, aby byly udržovány a dále zlepšovány výsledky dosažené s místními plemeny vzhledem k jejich schopnosti přizpůsobit se charakteristickým znakům jejich přirozeného prostředí a aby byla dodržována práva zemědělců na šlechtění rostlin nezávislým způsobem a na uchovávání a výměnu osiv různých druhů a odrůd, aby tak bylo možné zajistit genetickou rozmanitost evropského zemědělství;
26. uznává rovněž, že je třeba podporovat vhodné střídání plodin, které jsou pro zemědělce nadále ziskové; zdůrazňuje také, že kromě genetických zdrojů je třeba u široké škály plodin zachovat vhodné nástroje sloužící na ochranu plodin; zdůrazňuje, že bez takových nástrojů by mohla být rozmanitost plodin, které lze se ziskem pěstovat, vážně ohrožena;

Přesné šlechtění

27. podporuje myšlenku, že je nutné dosáhnout dalšího pokroku v oblasti inovativního šlechtění rostlin a zvířat uplatňováním bezpečných a osvědčených technik zaměřených na to, aby se zvýšil nejen rozsah znaků pro odolnost vůči škůdcům a chorobám u plodin, ale také škála potravinových surovin s výživovou hodnotou a přínosy pro zdraví na trhu;
28. domnívá se, že je důležité, aby byla zajištěna trvalá podpora rozvoji a využívání budoucích technologických nástrojů, díky nimž by mohlo být možné, aby šlechtění úspěšně řešilo budoucí společenské výzvy;

Úterý, 7. června 2016

29. domnívá se, že nastal vhodný čas pro to, aby Komise zveřejnila konečnou zprávu pracovní skupiny pro „nové techniky“, použila svá vědecká zjištění mimo jiné jako základ pro objasnění právního statusu šlechtitelských technik, jež jsou v současnosti předmětem zkoumání, a aby při svých jednáních využívala řádnou právní analýzu;

30. vyzývá k otevřenému a transparentnímu dialogu všech zúčastněných stran a veřejnosti o odpovědném rozvoji vysoce přesných, inovačních řešení v oblasti šlechtitelských programů, jenž se zaměří i na jejich rizika a přínosy; poznamenává, že si tento dialog vyžádá úsilí o zvýšení povědomí a informovanosti o nových technikách mezi zemědělci i širokou veřejností; vyzývá Komisi, aby zajistila, že spotřebitelé a zemědělci budou o nových a nově se objevujících technikách šlechtění dostatečně informováni, aby bylo možné vést na toto téma otevřenou a informovanou veřejnou diskusi;

31. vyjadřuje znepokojení nad nedávným rozhodnutím Velkého stížnostního senátu Evropského patentového úřadu ze dne 25. března 2015 ve věcech G2/12 a G2/13;

Přípravky na ochranu rostlin

32. zdůrazňuje, že je naléhavě zapotřebí provést přezkum provádění regulačního rámce pro přípravky na ochranu rostlin a vytvořit systém posuzování a schvalování, který bude soudržný, účinný, předvídatelný, založený na rizicích a řádně vědecky podložený; považuje za důležité co nejvíce snížit závislost zemědělců na pesticidech, přičemž bere na vědomí, že produkce potravin a krmiva probíhá v konkurenčním mezinárodním prostředí; považuje za důležité, aby byly vyvinuty přípravky na ochranu rostlin, jež budou nákladově efektivní, bezpečné a šetrné k životnímu prostředí;

33. vítá iniciativy REFIT v rámci pracovního programu Komise na rok 2016, které zavazují EU k provedení hodnocení nařízení (ES) č. 1107/2009 a nařízení (ES) č. 396/2005; zdůrazňuje, že postupy v rámci REFIT nesmí vést ke snížení bezpečnosti potravin a ke zmírnění norem pro ochranu životního prostředí;

34. vyzývá Komisi, aby do své zprávy Parlamentu a Radě zahrnula možnosti změn a zlepšení stávajících právních předpisů, zejména pokud jde o fungování vzájemného uznávání povolení a procesy zonálního hodnocení;

35. poukazuje na obavy, že systém vydávání povolení pro jednotlivé zóny nefunguje, protože jsou na vnitrostátní úrovni i nadále používány zastaralé metodiky pro schvalování žádostí, a vyzývá Komisi, aby schvalovací systém harmonizovala s cílem zajistit vzájemné uznávání přípravků napříč členskými státy v zónách stanovených nařízením (ES) č. 1107/2009;

36. vítá nejnovější síť Evropského výzkumného prostoru (ERANET) týkající se integrované ochrany rostlin (IPM) a novou koordinační platformu pro „menšinová použití“, ale domnívá se, že by tato platforma mohla být lépe využívána, aby pokrývala i výzkum a inovace za účelem nalezení chybějících řešení na ochranu plodin s menšinovým použitím a speciálních plodin;

37. zdůrazňuje, že je důležité, aby byly transparentně posuzovány dopady aktivních látek, pokud jde o zajištění udržitelného zemědělství v souladu s právními předpisy EU, i komplexně vyhodnocována rizika a nebezpečí spojená s využíváním těchto přípravků, a připomíná, že pokud je míra nejistoty příliš vysoká, měla by být uplatněna zásada předběžné opatrnosti, aby se zajistilo zdraví veřejnosti a dobré zemědělské a environmentální podmínky;

38. vyzývá GR pro zdraví a bezpečnost potravin (SANTE), aby stanovilo jasná kritéria pro určení nízkorizikových účinných látek pro vývoj a používání nízkorizikových pesticidů, přičemž přihlédně k rozvíjejícím se vědeckým poznatkům a zajistí splnění cílů v oblasti ochrany zdraví a životního prostředí, a aby zajistilo přítomnost údajů o bezpečnosti pro účely posuzování podle kritérií uplatňovaných u všech potenciálních nízkorizikových látek;

39. domnívá se, že nízkorizikové látky, včetně nechemických alternativ k přípravkům na ochranu rostlin, jako je biologická ochrana, by měly být zpravodajskými členskými státy a Evropským úřadem pro bezpečnost potravin (EFSA) posuzovány přednostně, aby se napomohlo splnění cílů směrnice 2009/128/ES, pokud jde o integrovanou ochranu rostlin a udržitelné používání pesticidů, zejména o používání přípravků u plodin s menšinovým použitím a u speciálních plodin;

Úterý, 7. června 2016

40. zdůrazňuje, že zemědělci musí mít k dispozici větší škálu nástrojů, aby mohli své plodiny chránit a rozhodnout se, které opatření jejich plodiny ochrání nejlépe; vybízí proto k rozsáhlejšímu používání různých alternativ k tradičním pesticidům, včetně biopesticidů, jakožto součásti integrované ochrany rostlin; a vyzývá k usilovnějšímu rozvoji nákladově efektivnějších alternativ, a to prostřednictvím podpory výzkumu v terénu a většího množství prokázaných příkladů nechemických způsobů ochrany, nízkorizikových opatření a pesticidů, jež jsou šetrnější k životnímu prostředí;
41. poznamenává, že biologickou ochranu tvoří metody ochrany rostlin založené na využívání žijících organismů nebo přírodních látek a že by mohla omezit využívání tradičních pesticidů a přispět k větší odolnosti rostlin;
42. vyzývá Komisi, aby v zájmu dosažení pokroku v oblasti udržitelnější ochrany rostlin před škůdci předložila akční plán a sestavila skupinu odborníků; zdůrazňuje potenciál systému ochrany rostlin před škůdci, který zlepšuje interakci mezi úsilím o šlechtění nových odrůd, systémy přirozeného boje a používáním pesticidů;
43. vyjadřuje politování nad pomalým postupem členských států při provádění integrované ochrany rostlin a směrnice 2009/128/ES i nad pomalým postupem Komise při vyhodnocování tohoto provádění;

Rozvoj kompetencí a předávání znalostí

44. je si vědom toho, že rozvoj technologií souvisejících se zemědělstvím vyžaduje velké množství specializovaných dovednostních profilů a vědomostí mezioborové povahy – k těm patří mimo jiné kompetence ve všeobecných vědních oborech týkajících se rostlin, zvířat a životního prostředí a fyziologie a inženýrství v těchto oblastech;
45. vyjadřuje politování nad skutečností, že v mnoha z těchto profesí roste nedostatek kvalifikovaných pracovníků, a vyzývá členské státy, aby v partnerství s daným odvětvím, výzkumnými institucemi a dalšími relevantními zúčastněnými stranami spolupracovaly při koncipování svých dalších programů pro rozvoj venkova, včetně evropských inovačních partnerství, s cílem nalézt příležitosti k podpoře rozvoje kompetencí a předávání znalostí v těchto oblastech, a to i prostřednictvím odborné přípravy a učňovského vzdělávání mladých zemědělců a nových subjektů v oboru;
46. vyzývá odvětví zemědělských technologií, aby zlepšilo koordinaci a integraci demonstrací a jejich využívání v zemědělských podnicích a aby zemědělské podniky monitorovalo za účelem sdílení osvědčených postupů na regionální, vnitrostátní a evropské úrovni s využitím dostupných nebo nových programů, iniciativ či zdrojů;
47. uznává potenciál, který může mít přesné zemědělství a integrace digitálních technologií, pokud jde o zvýšení atraktivity zemědělství pro mladé zemědělce a vytváření nových příležitostí růstu a zaměstnanosti ve venkovských oblastech; domnívá se, že investice do rozvoje těchto technologií mohou v zemědělství podpořit generační výměnu;

Priority výzkumu a financování

48. je si vědom dlouhodobých výzev spojených s udržitelným zemědělstvím a zahradnictvím a vyzývá Komisi a členské státy, aby vypracovaly dlouhodobý investiční plán pro základní a aplikovaný výzkum, který upřednostní odvětvový přístup a zajistí kontinuitu financování, a žádá rovněž Komisi a členské státy, aby zlepšily odbornou přípravu odborníků na udržitelné zemědělství a zajistily dostupnost konzultací se specialisty v oboru;
49. domnívá se, že tento plán by měl zahrnovat nákladově efektivní řešení a mělo by být možné jej použít i na malé výrobce, venkovské oblasti a nejvzdálenější a horské regiony; zdůrazňuje, že zemědělci jsou nejvýznamnějšími správci životního prostředí v Evropě a potřebují stálý přístup k inovacím a výzkumu, který jim umožňuje produkovat potraviny, krmiva a jiné produkty udržitelným a nákladově efektivnějším způsobem a současně chránit životní prostředí pro budoucí generace a podporovat biologickou rozmanitost a ekosystémové služby;

Úterý, 7. června 2016

50. oceňuje pokrok, kterého bylo dosaženo v posledních letech na poli aplikovaného výzkumu, avšak vyzývá k větší snaze o zajištění předávání znalostí konečným uživatelům a o zapojení zemědělců a dalších uživatelů zemědělských technologií a produktů, včetně malých zemědělských podniků;

51. vyzývá k posílení evropského inovačního partnerství ve prospěch konkurenceschopného a udržitelného zemědělství obsaženého ve druhém pilíři SZP s cílem vytvořit partnerství inovačních aktérů, včetně všech zemědělců, a zejména drobných zemědělců, ve větší vzdálenosti od evropských center rozhodování;

52. poukazuje na skutečnost, že v členských státech, v nichž jsou rozumně využívána partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem, došlo k výraznějšímu posunu směrem k aplikovanému výzkumu a většímu zapojení konečných uživatelů;

53. domnívá se, že je nezbytné, aby Komise a členské státy vypracovaly projekty zaměřené na rozvoj zemědělských postupů a odrůd, včetně místních specializovaných odrůd, které efektivnějším způsobem využívají zdroje, s cílem zachovat a zlepšit úrodnost půdy a výměnu živin, zejména s ohledem na rostoucí problémy s dostupností vody a některých klíčových složek hnojiv, např. fosforečnanu; vyzývá Komisi, aby upřednostnila investice do oběhového hospodářství a zemědělské postupy využívající inteligentně klima, jež budou doprovázeny odpovídajícími finančními pobídkami zaměřenými na výzkum a jejich přejímání zemědělci; zdůrazňuje, že je třeba řádně vyhodnotit, zveřejnit a podporovat přednosti akvaponie, uzavřeného koloběhu živin, agroekologie, včetně agrolesnictví, konzervačního zemědělství a udržitelného obhospodařování lesů, saporpeli, krátkých krmivových řetězců, luční pastvy a produkce s nízkými vstupy;

54. domnívá se rovněž, že je nezbytné, aby Komise a členské státy vypracovaly inovační projekty pro výrobu nepotravinářských výrobků (biohospodářství, energie z obnovitelných zdrojů atd.) a poskytování služeb s cílem rozvíjet zemědělské odvětví, které by účinněji využívalo zdroje (lepší využití vody, energie, výživy rostlin a zvířat atd.) a bylo samostatnější;

55. upozorňuje na to, že v mnoha částech EU střediska pro vzdělávání, odbornou přípravu a inovace v zemědělství, která jsou nezávislá nebo financovaná z veřejných prostředků, upadají či nezajišťují dostatečné zázemí pro mezioborové koncepce v nových oblastech, jako je např. zemědělské inženýrství; uznává, že v některých členských státech jsou kvalifikace zemědělců dosud omezeny, což ztěžuje přístup k novým technologiím a jejich využívání, a vyzývá proto Komisi, aby vypracovala evropský investiční plán v oblasti technického nebo vyššího vzdělávání a odborné přípravy v zemědělství;

56. vítá nedávné zahájení evropského inovačního partnerství v oblasti zemědělské produktivity a udržitelnosti (EIP-AGRI), jehož cílem je spojit výzkum a praktické zemědělství, a vyzývá Komisi, aby sehrála aktivní úlohu při posilování koordinace jak na vnitrostátní, tak na přeshraniční úrovni s cílem podporovat explicitní inovační agendu spojenou s programem Horizont 2020 a zaručit odpovídající předávání znalostí konečným uživatelům;

57. vyzývá Komisi a členské státy, aby vyvinuly větší úsilí ke zvýšení informovanosti veřejnosti o hodnotě zemědělství v EU a aby vytvořily transevropská střediska pro zemědělské inovace, která by demonstrovala nové inovační technologie, udržitelné zemědělství, zajištění dodávek potravin a potravinovou soběstačnost a umožnila k nim odpovídající přístup;

58. zdůrazňuje, že by činnost těchto středisek měla umožnit přístup k novým technologiím nejen pro udržitelné zemědělství, ale také pro udržitelný rozvoj venkova, a to prací uvnitř místních komunit i spoluprací s venkovskými malými a středními podniky, družstvy a organizacemi producentů; zdůrazňuje, že by tato střediska měla být transparentní a otevřená široké veřejnosti i zemědělcům a měla by zaujímat meziodvětvový přístup, jenž bude podporovat dialog mezi jednotlivými odvětvími, jichž se mohou inovace různým způsobem dotýkat;

59. vyzývá Komisi, aby zajistila, že vedle technologických a vědeckých inovací mohou nadále zkvétat i tradiční techniky a zemědělské podniky, neboť jsou obrovským přínosem a zdrojem kulturní, venkovské, historické a turistické rozmanitosti a zdrojem obživy pro mnoho drobných evropských zemědělců v mnoha různých regionech;

Úterý, 7. června 2016

60. vyzývá členské státy, aby lépe využívaly finančních nástrojů vytvořených v rámci společného memoranda o porozumění uzavřeného Komisí a Evropskou investiční bankou pro oblast zemědělství a rozvoje venkova na období let 2014–2020;

61. zdůrazňuje přidanou hodnotu související s těmito nástroji, zejména pokud jde o aktivační účinky a úvěrové záruky, jejichž smyslem je podpořit provádění výzkumné agendy v oblasti udržitelného zemědělství a lesnictví, včetně společenské výzvy č. 2 programu Horizont 2020; poukazuje především na jejich užitečnost při snižování investičních potřeb a rizik pro zemědělce, kteří si přejí zavést nákladné technologie a metody přesného zemědělství;

Udržení Evropy v centru vědeckého vývoje a inovací

62. poukazuje na skutečnost, že venkovské oblasti, včetně nejvzdálenějších a horských regionů, jsou více vystaveny probíhající i potenciální změně klimatu, což je činí méně přitažlivými a náchylnějšími vůči stárnutí obyvatelstva a vyliďňování; je si vědom toho, že zemědělství musí mít možnost se za využití všech dostupných technologických řešení přizpůsobit tak, aby mohlo čelit měnícím se okolnostem s cílem zajistit udržitelnější využívání zemědělské půdy;

63. konstatuje, že moderní technologie v zemědělství, jakož i odvětví širšího využívání půdy mohou těmto odvětvím pomoci, aby spravedlivě přispívala k celosvětovému úsilí o zmírňování změny klimatu; v této souvislosti upozorňuje, že je zapotřebí rozšířit definici tzv. „produktivní zemědělství“ a plně podporovat a respektovat tu zemědělskou půdu, která je v rámci zmírňování změny klimatu a ukládání uhlíku zdrojem veřejných statků, včetně agroekologického zemědělství;

64. domnívá se, že je zásadní zachovat zemědělskou půdu v oblastech, jako jsou horské a okrajové oblasti Unie, a podporuje veškerá opatření, jejichž cílem je zajistit, aby i tamní převážně malé podniky měly přístup k vyspělým technologiím přizpůsobeným jejich potřebám;

65. považuje za nezbytné, aby nové technologie, které mají být v EU i nadále vyvíjeny, nebyly potlačovány zbytečnou a zatěžující regulací a měly možnost prokázat svou hodnotu a přínosy a poskytovat je, neboť rozumné právní předpisy EU zaměřené na bezpečnost a zdraví spotřebitelů a ochranu životního prostředí a založené na nezávislých a recenzovaných vědeckých poznatcích umožní zajistit konkurenceschopnost zemědělské výroby v EU a její přitažlivost na vnitřním i světovém trhu; dále vybízí k tomu, aby tato zásada byla i nadále respektována;

66. poukazuje zejména na skutečnost, že na základě současných právních předpisů EU jsou se zaváděním nových technologií a udržitelných produktů na trh spojeny vysoké náklady, dlouhé lhůty a obchodní a právní nejistota; konstatuje, že tyto skutečnosti jsou ještě zřejmější v nejvzdálenějších regionech, odlehlých venkovských oblastech a ve znevýhodněných a horských oblastech;

67. naléhavě vyzývá Komisi, aby využívala a posilovala všechny charakteristické rysy nejvzdálenějších regionů prováděním pilotních projektů v oblasti technologických a vědeckých inovací, jež se zaměří na zmírňování jejich přírodních znevýhodnění a na obtíže, kterým tyto regiony kvůli své malé velikosti čelí při získávání přístupu k nejnovějším vědeckým a technologickým objevům a jejich uplatňování;

68. vyzývá Komisi, aby zlepšila svůj regulační rámec v souladu se zásadami zlepšování právní úpravy s cílem zajistit včasné, účinné a účelné rozhodovací postupy, jež by mohly přispět k technologickému rozvoji v EU;

69. vyzývá Komisi, aby použila svůj nový mechanismus pro vědecké poradenství ke zlepšení regulačního rámce, jenž by při posuzování rizik, nebezpečí a přínosů spojených s přijetím či nepřijetím nových technologií, produktů a postupů kladl větší důraz na nezávislé vědecké důkazy zohledňující rizika;

Úterý, 7. června 2016

70. zaznamenává širokou podporu pro přijetí zásady inovace, která by vyžadovala, aby u legislativních návrhů EU bylo provedeno kompletní posouzení jejich dopadu z hlediska inovací;

71. vyzývá Komisi, aby podnikla rozsáhlejší kroky v oblasti vědecké spolupráce na mezinárodní úrovni, rovněž pokud jde o intenzivnější výměnu informací a identifikaci možností rozvoje;

o

o o

72. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.
